

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

w sprawie z powództwa W. C.

przeciwko E. K. S. w K.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 29 stycznia 2026 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 30 września 2024 r., sygn. akt V Pa 145/24,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 590 (jeden
tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt) zł wraz z ustawowymi odsetkami
za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu
orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 marca 2024 r., sygn. akt IV P 63/22, Sąd Rejonowy w
Kielcach w sprawie z powództwa W. C. przeciwko E. K. S. w K. o przywrócenie do
pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, oddalił powództwo (pkt I
wyroku) i odstąpił od obciążania powoda W. C. kosztami procesu (pkt II wyroku).

Apelację od tego wyroku wniósł powód.

Wyrokiem z 30 września 2024 r., sygn. akt V Pa 145/24, Sąd Okręgowy w Kielcach w wyniku apelacji powoda W. C. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w pkt I i II w ten sposób, że przywrócił powoda do pracy u pozwanego E. K. S. w K. i zasądził od pozwanego kwotę 137 722, 46 zł tytułem wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy pod warunkiem jej podjęcia oraz kwotę 4 230 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami; w pozostałej zaś części oddalił apelację i zasądził na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Sąd Okręgowy uznał, że rozwiązanie z powodem umowy o pracę bez wypowiedzenia nastąpiło z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów w tym trybie. Przyczyny wskazane przez pracodawcę w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, nie stanowiły ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych. Rozwiązanie umowy o pracę z powodem nastąpiło w sytuacji określonej w treści art 39 k.p., zgodnie z którym pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia umożliwia mu uzyskanie emerytury z osiągnięciem tego wieku. Powód w dacie rozwiązania umowy o pracę miał 63 lata, a więc był w okresie ochronnym.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła skargą kasacyjną strona pozwana w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (oczywista zasadność skargi kasacyjnej).

Skarżący wskazał, że zgodnie z ugruntowanym i powszechnie aprobowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego w postępowaniu dotyczącym rozwiązania umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia sąd ma obowiązek badać, czy przyczyna wskazana przez pracodawcę w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę jest prawdziwa, czy została przez pracodawcę wskazana konkretnie i czy uzasadnia rozwiązanie z pracownikiem stosunku pracy bez wypowiedzenia. W niniejszej sprawie jednak - mimo, że wszystkie przesłanki rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika zostały spełnione i wykazane - Sąd

drugiej instancji popełnił rażące błędy, skutkujące wydaniem nieprawidłowego wyroku, który nie powinien się ostać.

Zdaniem skarżącego, powód niewątpliwie - i to nie jeden raz - dopuścił się ciężkiego naruszenia swoich podstawowych obowiązków pracowniczych. Obowiązek stosowania się do związanych z pracą poleceń przełożonych, jak i obowiązek przestrzegania czasu pracy ustalonego w zakładzie pracy, a także przestrzegania regulaminu pracy i ustalonego w zakładzie pracy porządku został nałożony na każdego pracownika wyraźnie i wprost w art. 100 k.p. Również Sąd Najwyższy niejednokrotnie potwierdzał, że zarówno niestosowanie się przez pracownika do poleceń przełożonego, jak i nieprzestrzeganie ustalonego porządku i dyscypliny pracy stanowi w pełni uzasadnianą podstawę do rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę zawartej z pracownikiem bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Ocena dokonana przez Sąd drugiej instancji oraz wydany wyrok pozostają również w sprzeczności z istotą instytucji rozwiązania umowy o pracę w trybie określonym w art. 52 § 1 k.p., która polega na odstąpieniu przez pracodawcę od umowy z powodu niewywiązywania się przez pracownika z jego winy ze swoich obowiązków. Pracodawca nie ma obowiązku tolerowania umyślnego naruszenia podstawowych obowiązków przez pracownika - a tak właśnie było w przypadku powoda. Przyjęta przez Sąd drugiej instancji wykładnia, w tym również nieuwzględnienie kwestii naruszenia czy zagrożenia interesów pracodawcy, mimo że pozwana wskazywała, że działanie powoda zakłóca prawidłowe funkcjonowanie zakładu pracy jest rażąco nieprawidłowa i nietrafna.

W końcu, pełnomocnik skarżącej podniósł, że Sąd drugiej instancji w rażąco błędny sposób zastosował w niniejszej sprawie przepis art. 39 k.p., powołując się na fakt, że powód - na dzień rozwiązania z nim umowy o pracę - osiągnął wiek uprawniający go do korzystania z ochrony przedemerytalnej. Okoliczność ta nie ma jednak żadnego znaczenia w przypadku rozwiązania umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Odwołanie się przez Sąd drugiej instancji do ww. regulacji stanowi oczywiste naruszenie, które nie powinno mieć miejsca. Art. 39 k.p. wprowadza ochronę pracownika przed wypowiedzeniem mu umowy o pracę - zatem dotyczy wyłącznie wypowiedzenia

definitywnego oraz tzw. wypowiedzenia „zmieniającego” warunki pracy i płacy. Oznacza to, że regulacja ta ma zastosowania w przypadku rozwiązania umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z winy pracownika. Nie powinno budzić żadnych wątpliwości, że okoliczność, iż powód był w wieku przedemerytalnym, nie ma żadnego znaczenia dla rozwiązania z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Sąd drugiej instancji zastosował w niniejszej sprawie przepis art. 39 k.p., uwzględnił tę okoliczność przy ocenie zasadności podjętej przez pozwaną decyzji o zakończeniu współpracy z powodem - mimo, że przepis ten znajduje zastosowanie wyłącznie w przypadku wypowiedzenia umowy o pracę, którego nie dotyczyła niniejsza sprawa.

Powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania z uwagi na brak przesłanek uzasadniających jej przyjęcia; oddalenie skargi kasacyjnej w przypadku przyjęcia jej do rozpoznania; zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg stawki maksymalnej, wynikającej z norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Skarżący nie wykazał jednak zaistnienia przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania, określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona. O ile jednak dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03).

W skardze kasacyjnej nie przedstawiono jakiegokolwiek argumentacji, która mogłaby świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opiera się jedynie na polemice z oceną materiału dowodowego i ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji, co w świetle treści art. 398³ § 3 k.p.c. jest niedopuszczalne. Skarżący opiera swoją argumentację jedynie na próbie podważenia oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd drugiej instancji i przedstawieniu własnej wizji stanu faktycznego sprawy, która jednak nie znajduje oparcia w materiale dowodowym. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przedstawiono jedynie własną ocenę zachowania powoda, dokonaną

przez stronę pozwaną, nie wykazano jednak jakiegokolwiek naruszenia przepisów prawa przez Sąd Okręgowy.

W szczególności Sąd odwoławczy nie naruszył art. 52 k.p., bowiem wziął on pod uwagę wszelkie przesłanki zastosowania tego przepisu, natomiast w wyniku dokonania wszechstronnej oceny materiału dowodowego, Sąd ten doszedł do wniosku, że w niniejszej sprawie zachowanie powoda nie wypełniało przesłanek pozwalających na rozwiązanie umowy o pracę w tym trybie i to właśnie tę ocenę podważa skarżący w swojej skardze kasacyjnej, nie zaś naruszenie jakiegokolwiek przepisu prawa.

W kontekście natomiast naruszenia art. 39 k.p., wbrew supozycjom zawartym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przepis ten ma znaczenie dla postępowania z odwołania pracownika od rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 k.p. Zgodnie bowiem z art. 57 § 2 k.p., jeżeli umowę o pracę rozwiązano z pracownikiem, o którym mowa w art. 39, albo z pracownicą w okresie ciąży oraz w okresie urlopu macierzyńskiego lub od dnia złożenia przez pracownika wniosku o udzielenie urlopu macierzyńskiego albo jego części - do dnia zakończenia tego urlopu, wynagrodzenie przysługuje za cały czas pozostawania bez pracy. Dotyczy to także przypadku, gdy rozwiązanie umowy o pracę podlega ograniczeniu z mocy przepisu szczególnego. Właśnie w tym kontekście zastosował Sąd drugiej instancji art. 39 k.p. w niniejszej sprawie, bowiem zasądził on wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy, co jasno wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Nie było to zatem naruszenie przepisów prawa widoczne *prima facie* dla osoby posiadającej podstawową wiedzę prawniczą. Sąd Okręgowy miał obowiązek zastosować ten przepis, zasądzając na rzecz powoda wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 108 § 1, art. 98 § 1, 1¹ k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1964).

[KK]

[a.ł]